

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika. Pelastuslaitos.

1/2022, annettu 4.3.2022.

Oikaisuvaatimus hylättiin lupaehdon 5 b:n osalta. Lupaehto 6 a:han lisättiin ehto.

Huom. Annettu liitepäätöksenä. Liitteitä ei ole mukana tässä päätöksen lyhennelmässä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä: X:n pelastuslaitos

Vireille: 13.1.2022

Oikaisuvaatimuksen
kohde: Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen
päätös dnro LSAVI/12958/2021, joka on annettu 13.12.2021 (liite
nro 1).

X:n pelastuslaitoksen oikaisuvaatimus on työneuvoston päätöksen liitteenä (oikaisuvaatimus liite
nro 2). Oikaisuvaatimuksen liitteenä ollut henkilöstön edustajien lausuma liitteenä (liite nro 3).

TYÖNEUVOSTON PÄÄTÖS

Oikaisuvaatimus hylättiin lupaehto 5 b:n osalta.

Lupaehto 6 a:han lisättiin seuraava ehto (lupaehdon ensimmäisen virkkeen perään):

”Työvuorot ja niitä seuraavat vapaajaksot on suunniteltava niin, että lupaehdossa 1 a tarkoitettua työvuoroa seuraa aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika. Mainittua työvuoroja ja lepoaikoja koskevaa järjestelyä voidaan kuitenkin muuttaa poikkeuksellisesti työnantajan ja työntekijän sopiman, perustellusta syystä toteutettavan työvuoron vaihdon johdosta. Tässä tarkoitettuja vuorojen vaihtoja voi olla enintään 10 vuodessa. Vaihdetun työvuoron alkamista tulee edeltää ja sen päättymistä tulee seurata aina vähintään 24 tunnin pituinen lepoaika. Vuorojen vaihdon aiheuttama 72 tunnin pituisen lepoajan lyhentyminen on korvattava vastaavalla vapaalla tasoittumisjakson puitteissa.”

Päätöksen perustelut

Lupaviranominen voi liittää lupaan tarpeellisiksi katsomiaan ehtoja. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva lupaehto 5 b on ollut säännönmukaisesti aluehallintoviraston viimeaikaisissa päätöksissä ja sitä on tässäkin tapauksessa perusteltu työsuojelullisin syin ottaen huomioon lupaehtojen kokonaisuus. Ylityötä ei voida aluehallintoviraston mukaan sijoittaa ilman määrällistä rajoitusta työvuoron jälkeiselle lepoajalle lukuun ottamatta tilanteita, joissa työ jatkuu ylityönä välittömästi työvuoron jälkeen (esim. kesken oleva tehtävä). Poikkeusluvan ehdoilla voidaan siis rajoittaa ylityökertoja, eikä lupaehdon 5 b poistamista voida perustella sillä, että sen myötä lupaehto olisi työaikalakia ankarampi.

Vaikka työajan järjestämiseen myönnettäisiin poikkeuslupa, on työnantajan aina varmistuttava siitä, että työaikalain 18 §:ssä säädetty absoluuttinen työajan enimmäismäärä ei ylity.

Poikkeuslupa ei siis oikeuta miltään osin mainitun enimmäistyöajan ylittämiseen. Kun työnantajan tulee aina – ja siis mahdollisesta poikkeusluvasta huolimatta – varmistua siitä, että työajan enimmäismäärä ei ylity, ei luvassa ole mahdollista määrätä ylityön enimmäistuntimäärästä.

Työneuvosto pitää ylityökertojen määrän rajoittamista tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon kaikkien lupaehtojen muodostaman kokonaisuuden ja työntekijän työaika-suojelun tarpeen.

Lupaehto 5 b on yleinen ja säännönmukainen lupaehto viimeaikaisissa pelastustoimen poikkeusluvuissa, jonka myötä poikkeusluvan hakijoita kohdellaan yhdenvertaisesti. Työneuvoston käsityksen mukaan kysymys on nimenomaan hallintolain (434/2006) 6 §:ssä säädetyn veloitteen noudattamisesta.

Edellä esitetyillä perusteluilla työneuvosto harkitsee oikeaksi hylätä työnantajan vaatimuksen kumota lupaehto 5 b.

Pelastuslaitos on vaatinut muuttamaan lupaehtoa 6 a. Työneuvoston pitää perusteluna muuttaa lupaehto sellaiseksi kuin se on ollut muun muassa työneuvoston päätöksessä dnro 22/2020. Työneuvosto lisää lupaehdon 6 a ensimmäisen virkkeen perään seuraavan ehdon: "Työvuorot ja niitä seuraavat vapaajaksot on suunniteltava niin, että lupaehdossa 1 a tarkoitettua työvuoroa seuraa aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika. Mainittua työvuoroja ja lepoaikoja koskevaa järjestelyä voidaan kuitenkin muuttaa poikkeuksellisesti työnantajan ja työntekijän sopiman, perustellusta syystä toteutettavan työvuoron vaihdon johdosta. Tässä tarkoitettuja vuorojen vaihtoja voi olla enintään 10 vuodessa. Vaihdetun työvuoron alkamista tulee edeltää ja sen päättymistä tulee seurata aina vähintään 24 tunnin pituinen lepoaika. Vuorojen vaihdon aiheuttama 72 tunnin pituisen lepoajan lyhentymisen on korvattava vastaavalla vapaalla tasoittumisjakson puitteissa."

Lupaehto 6 a on jatkossa seuraavan sisältöinen:

24 tunnin työvuoroa tulee seurata aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika ja sitä tulee edeltää aina vähintään 11 tunnin pituinen lepoaika.

Työvuorot ja niitä seuraavat vapaajaksot on suunniteltava niin, että lupaehdossa 1 a tarkoitettua työvuoroa seuraa aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika. Mainittua työvuoroja ja lepoaikoja koskevaa järjestelyä voidaan kuitenkin muuttaa poikkeuksellisesti työnantajan ja työntekijän sopiman, perustellusta syystä toteutettavan työvuoron vaihdon johdosta. Tässä tarkoitettuja vuorojen vaihtoja voi olla enintään 10 vuodessa. Vaihdetun työvuoron alkamista tulee edeltää ja sen päättymistä tulee seurata aina vähintään 24 tunnin pituinen lepoaika. Vuorojen vaihdon aiheuttama 72 tunnin pituisen lepoajan lyhentymisen on korvattava vastaavalla vapaalla tasoittumisjakson puitteissa.

Sovelletut lainkohdat

Hallintolain (434/2003) 6 §, 45 § ja 49 g § (581/2010).

Työaikalain (872/2019) 5 ja 25 § sekä 39 §:n 1 momentin 1 kohta.

Päätös on yksimielinen ja perustuu puheenjohtaja Ahtela sekä jäsenten Hjelt, Ilveskivi, Rautio ja Salonen mielipiteeseen.